

2015-11-10

Nytt premiebestämt pensionsavtal för unga akademiker – PA 16

Saco-S, Seko och Arbetsgivarverket har kommit överens om nya pensionsbestämmelser som är premiebestämda. Saco-S har skrivit på avtalet eftersom vi anser att

- det är det bästa premiebestämda pensionsavtalet på arbetsmarknaden
- det ger ökad flexibilitet för individen
- det ger bra, långsiktigt hållbara pensioner för våra medlemmar som är födda 1988 och senare

Varför har Saco-S skrivit på?

- Vi har förhandlat fram det bästa premiebestämda avtalet på arbetsmarknaden. Bakgrunden är att samtliga centrala parter inom staten redan i oktober 2013 kom överens om att se över pensionsvillkoren. Syftet var att ta fram ett hållbart och robust premiebestämt system som ger bra och trygga pensioner för den framtida generationen statliga medarbetare. Det har vi lyckats med.

Från vilken tidpunkt gäller avtalet?

- Från och med den 1 januari 2016.

Vilka omfattas av de nya bestämmelserna?

- Alla som är födda 1988 eller senare. Det finns också under vissa omständigheter möjligheter för äldre medarbetare att omfattas av de nya bestämmelserna. Då måste man individuellt avtala med arbetsgivaren om detta.

Kommer PA03 fortsätta gälla?

- Ja, bestämmelserna i PA03 kommer att fortsätta gälla för de som födda 1987 eller tidigare. Bestämmelserna i PA03 införlivas nu i PA16, och får ett eget kapitel, Avdelning II.

Byter alltså PA03 namn?

Ja, vi får ett helt nytt avtal, PA16, som har två avdelningar. Avdelning I omfattar de som är födda 1988 eller senare, och avdelning II de som är födda 1987 eller tidigare (PA03).

Kommer Delpensionsavtalet fortsätta gälla?

- Ja, Delpensionsavtalet kommer fortsätta gälla för de medlemmar som omfattas av bestämmelserna i nuvarande PA03.

Vilka skillnader blir det för dem födda 1988 och senare?

- De nya bestämmelserna är premiebestämda. Det innebär att arbetsgivaren betalar in en premie, en avgift, på medarbetarens lön varje månad. Avgiften fonderas till dess att medarbetaren går i pension.

- Vi har fått igenom att alla tjänar in till sin framtida pension redan från första dagen på jobbet oavsett ålder. I nuvarande PA03, börjar intjänandet först vid 23 års ålder för den premiebestämda delen och först vid 28 år för den förmånsbestämda delen. Den övre åldersgränsen har också flyttats, från 65 år upp till den så kallade LAS-åldern, som nu är 67 år. Man tjänar alltså in tjänstepension från första arbetsdagen till dess man fyller 67 år.

- Vi har även fått igenom en ändring i Villkorsavtal-T som innebär att villkorsavtalet gäller för alla, även för de som börjat lyfta ålderspension. Idag är det inte så. Villkorsavtalet kommer därmed att omfatta även de medlemmar som slutat arbeta och som börjat ta ut sin statliga tjänstepension, men som sedan anställs på nytt.

- Vi gör även ytterligare en ändring i Villkorsavtal-T. I syfte att möjliggöra ett längre arbetsliv kan arbetsgivare bevilja ledighet för att arbetstagaren ska kunna minska sin arbetstid.

På vilket sätt menar ni att avtalet är det bästa på arbetsmarknaden?

- Premierna på 4,5 procent på lönen under det så kallade taket och 30 procent över taket, är desamma som i avtalen på övriga arbetsmarknaden. (Taket ligger i dag på 36 300 kronor)

- Men utöver det kommer arbetsgivaren även att betala in en extra premie på 1,5 procent på hela lönen (både under och över tak). Den extra premien, som i avtalet kallas ålderspension flex, kan medarbetaren använda för att antingen gå ner i arbetstid i slutet av sitt arbetsliv eller för att höja sin ålderspension.

Innehåller det nya avtalet sjukpension och efterlevandepension?

- Precis som PA03 innehåller det nya avtalet förmånsbestämd sjukpension och efterlevandepension.

Ni säger att det nya avtalet är flexibelt, vad menar ni då?

- Ålderspension flex ger medarbetare möjlighet att gå ner i arbetstid i slutet av arbetslivet eller tjäna ihop till en högre ålderspension. - Akademiker i staten kan också genom enskilda överenskommelser med sin arbetsgivare göra extra premieavsättningar till den framtida pensionen.

- Vi tror också att de nya bestämmelserna kan göra det enklare att byta arbetsgivare.

- I de nya bestämmelserna finns ingen uttalad pensionsålder vid 65 år. Ålderspensionen betalas ut vid den tidpunkt som individen själv väljer från 61 år och uppåt.

Hur stort inflytande får arbetstagaren över möjligheten att trappa ner?

- Vi anser att inflytandet ökar med de nya bestämmelserna. Delpensionsavtalet finns för dem som omfattas av PA03 och utifrån det blir en del beviljade delpension av arbetsgivaren. Andra får inget. Med det nya avtalet omfattas alla av premien på 1,5 procent och ändringen av Villkorsavtal-T ger nu arbetsgivaren möjlighet att bevilja ledighet för att medarbetaren ska kunna minska sin arbetstid. Men, som alltid måste man komma överens med arbetsgivaren.

Hur påverkar avtalet pensionen för medlemmar med högre lönelägen?

- I premiebestämda pensionsavtal beräknas premien på lönen under hela anställningstiden. Hur stor den framtida pensionen blir beror bland annat på hur länge man har jobbat, vilken lön man har haft och hur väl pensionskapitalet förvaltas.

- Dagens pensionsavtal är förmånsbestämt, där är pensionen en viss procent av slutlönen. Den förmånsbestämda pensionen beror bland annat på antal tjänsteår och på vilken lön man har de sista åren i arbetslivet. Om man byter avtalsområde under karriären sker det ingen samordning mellan olika pensionsplaner och det gör att pensionen blir lägre.

Hur påverkar avtalet pensionsintjänandet för sjuka och föräldralediga?

- Sjuka och föräldralediga gynnas av de nya bestämmelserna totalt sett när man ser till hela arbetslivet. Premien på 4,5 procent och premien på 30 procent räknas fram som om personen inte hade varit sjuk eller föräldraledig.

- När det gäller ålderspension flex kommer föräldralediga och sjuka tjäna in den enbart på sjuklön, sjukpenningtillägg och föräldrapenningtillägg. Vi hade önskat att premien hade beräknats på samma sätt som premierna 4,5 respektive 30

procent, men vi kom inte längre i förhandlingen. Vi gjorde bedömningen att helheten var så bra att vi kunde acceptera det.

Vad finns det i avtalet som gagnar ett hållbart arbetsliv?

- Det finns en flexibilitet i det nya pensionsavtalet som är bra för våra medlemmar. I framtiden kommer olika individer att göra olika val i slutet av arbetslivet. En del kommer vilja arbeta full

tid ända till pension, andra kommer vilja trappa ner. Den nya premien bidrar till en sådan flexibilitet genom att den omfattar alla.

- Arbetsmiljöfrågorna blir allt viktigare. I och med att vi blir äldre behöver vi arbeta högre upp i åldrarna. Då är det viktigt med ett hållbart arbetsliv. För våra medlemmar handlar det inte minst om den psykosociala arbetsmiljön. Saco-S jobbar aktivt med arbetsmiljöfrågorna i verksamheterna, både inom ramen för samverkan med arbetsgivaren och på annat sätt.

- Saco-S driver även arbetsmiljöfrågorna inom ramen för Partsrådet, en samarbetsorganisation för parterna inom det statliga avtalsområdet. Där har vi gjort stora satsningar för att jobba med frågor om stress, förbättrad arbetsmiljö och att motverka hot och våld.

Hur kommer avtalet påverka den framtida kompetensförsörjningen inom staten?

- Saco-S har tagit ansvar för ett bra pensionsavtal som är hållbart och långsiktigt. Det kan bidra till ökad rörlighet på arbetsmarknaden, vilket är positivt. Staten behöver erfarenheter och kompetens från andra delar av arbetsmarknaden och eftersom det nya avtalet är det bästa premiebestämda pensionsavtalet på arbetsmarknaden kan det bidra till att det blir lättare att rekrytera.

Arbetsgivarverket har sagt upp PA03 gentemot OFR/S,P,O. Hur påverkar det medlemmar i Saco-S?

- Våra medlemmar kommer inte att påverkas av det uppsagda avtalet eftersom Saco-S har träffat ett nytt avtal som innebär att bestämmelserna i PA03 kommer fortsätta gälla efter årsskiftet för de som är födda 1987 eller tidigare.

Om OFR/S,P,O

I OFR/S,P,O, ingår Fackförbundet ST, Officersförbundet, Polisförbundet, Försvarsförbundet, Ledarna, Lärarförbundet, Tull-Kust, Vårdförbundet